

GEMEENTE CULEMBORG

ACCOUNTANTSVERSLAG OVER HET BOEKJAAR 2020

Astrium Overheidsaccountants B.V.
Edelgasstraat 57, 2718 SX Zoetermeer
www.astrium.nl

Tel: (079) 36 23 613
Fax: (079) 361 57 77

IBAN NL10RABO0322622360
BTW nr. NL810591625B01
info@astrium.nl KVK: 34168056

INHOUDSOPGAVE

1. UITGANGSPUNTEN VAN DE CONTROLE	3
2. MANAGEMENT SAMENVATTING	6
3. BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN.....	8
4. DECENTRALISATIES OVERHEID	12
5. GRONDEXPLOITATIES	14
6. VOORZIENINGEN EN SCHATTINGEN.....	16
7. INKOOP EN AANBESTEDING	19
8. ANALYSE VERMOGEN EN RESULTAAT	20
9. INTERNE BEHEERSING	25
10. VENNOOTSCHAPSBELASTING	27
11. OVERIGE BEVINDINGEN	28
12. VRAGEN VANUIT DE AUDIT COMMISSIE	37

Bijlagen

- A: Niet-gecorrigeerde controleverschillen
- B: Onafhankelijkheidsbevestiging en overige dienstverlening
- C: Overzicht met de belangrijkste afkortingen

1. UITGANGSPUNTEN VAN DE CONTROLE

1.1. Algemeen

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag over het boekjaar 2020. Dit verslag bevat de belangrijkste uitkomsten van onze werkzaamheden, waarvan wij vinden dat die voor u relevant zijn voor een goed begrip van de jaarrekening 2020, en voor het beoordelen van de financiële positie van uw gemeente.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening van de gemeente Culemborg. Wij bespreken deze rapportage tijdens de bijeenkomst op 7 juni 2021 met uw auditcommissie en zullen eventuele vragen die er zijn, beantwoorden. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden. Het verslag van bevindingen is, zoals hiervoor reeds verwoord, bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2020. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

1.2. Controleverklaring

De jaarrekeningcontrole is uitgevoerd zoals overeengekomen in de opdrachtbevestiging. In het najaar van 2020 hebben wij de interim-controle verricht, die gericht is op de interne beheersing binnen de voor ons relevante processen van de gemeente Culemborg. De interim-controle hebben wij afgesloten met een presentatie van bevindingen en een definitieve managementletter en boardletter. De controle in het voorjaar 2021 is gericht op de jaarrekening 2020 zelf. De uitgevoerde werkzaamheden resulteren in een controleverklaring bij de jaarrekening 2020 en een nadere toelichting via dit verslag van bevindingen. De controleverklaring kent een voorgeschreven format en zullen wij separaat toezenden.

1.3. Reikwijdte van de controle

Met de opdrachtbevestiging heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening. De reikwijdte van onze controle staat hierin omschreven. Er is gedurende het verloop van de controle over 2020 op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Tijdens de uitvoering van de controleplanning hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2020 voldoende voor de doelstelling van onze controle.

1.4. Grondslagen

De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek naar de toepassing van de juistheid van de grondslagen in de jaarrekening. Naar onze mening zijn de door het bestuur gekozen waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen aanvaardbaar, conform wet- en regelgeving en consistent toegepast. In het boekjaar 2020 zijn geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van de belangrijkste verslaggevingsgrondslagen uit het BBV.

1.5. Onafhankelijkheid

- Astrium Overheidsaccountants B.V. (hierna: Astrium) is onafhankelijk van gemeente Culemborg en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid.
- Ons zijn geen relaties bekend tussen Astrium en de gemeente Culemborg, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid.
- Bijlage B bevat een nadere uiteenzetting van onze onafhankelijkheid.

1.6. Materialiteit

De materialiteit bij de planning en uitvoering van de jaarrekeningcontrole 2020 is € 826.050. Deze materialiteit vloeit voort uit het door de gemeenteraad vastgestelde Controleprotocol voor de accountantscontrole Jaarstukken Culemborg 2020, hetgeen voldoet aan de wettelijke minimumvereisten.

Goedkeuringstoleranties	Toelichting	Bedrag
Fouten	1% van de totale lasten (incl. reserve dotaties)	€ 826.050 (2019 € 893.000)
Onzekerheden	3% van de totale lasten (incl. reserve dotaties)	€ 2.478.150 (2019 € 2.679.000)
Rapporteringstoleranties		
Fouten	0,1% cf. controleprotocol Culemborg	€ 82.605
Onzekerheden	0,1% cf. controleprotocol Culemborg	€ 82.605

1.7. WNT

De verantwoording op basis van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in de jaarrekening hebben wij gecontroleerd met inachtneming van het specifiek daarvoor van toepassing zijnde controleprotocol, waarbij een afwijkende (lagere) materialiteit geldt.

1.8. SiSa regelingen

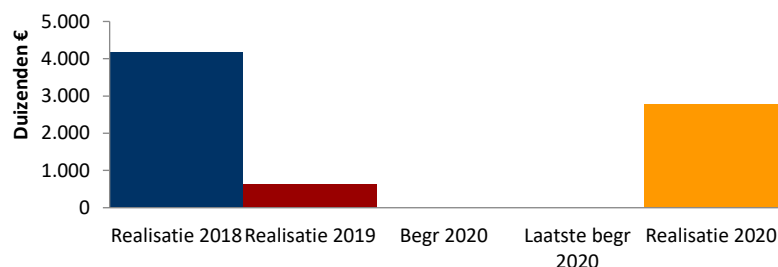
Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole. Later in de rapportage komen wij terug op onze controlebevindingen ten aanzien van de SiSa regelingen en verantwoorden wij de verplicht voorgeschreven SiSa tabel met bevindingen.

2. MANAGEMENT SAMENVATTING

Uitkomsten jaarrekeningcontrole	Bestuurlijke aandachtspunten
• Het boekjaar 2020 is het eerste jaar dat wij de jaarrekening van de gemeente Culemborg controleren. Wij kijken terug op een goed verlopen proces en danken de organisatie voor een prettige en constructieve samenwerking. • Wij zijn voornemens bij de jaarrekening 2020 een goedkeurende controleverklaring ten aanzien van zowel rechtmatigheid als getrouwheid af te geven. • Het jaarverslag bevat de vereiste aspecten zoals vereist op basis van het BBV en is verenigbaar met de jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat de jaarrekening voldoet aan de minimale vereisten op basis van het BBV en consistent is opgesteld. De in de jaarrekening gehanteerde continuïteitsveronderstelling is aanvaardbaar. • Er is over boekjaar 2020 sprake van totaal aan onzekerheden ad € 1.369.000 betreffende de decentralisaties, omdat wij geen toereikende controle-informatie hebben ontvangen waaruit de levering van de prestatie door de zorgleverancier blijkt. Deze uitkomst is niet van invloed op de strekking van onze controleverklaring en lichten wij in hoofdstuk 4 nader toe. • Uit de actualisatie van de grondexploitaties komt over 2020 een positief resultaat naar voren. Op basis van de POC methodiek is een tussentijdse winst genomen van 733K. De waardering van de grondexploitaties is sterk afhankelijk van inschattingen van het college van toekomstige kosten en opbrengsten. Rekening houdend met de beperkte resterende looptijd en nog te verwachten kosten en de adequaatheid van inschattingen van de benodigde voorzieningen, vinden wij het risicoprofiel laag. • Uit de controle op de naleving van EU aanbestedingsregels zijn afwijkingen gebleken. Voor een bedrag van € 325.000 is sprake van onrechtmatigheden vanwege het niet volgen van EU aanbestedingsregels. Wij lichten dit nader toe in hoofdstuk 7. Overigens betreft dit reeds oudere bestaande contracten en is voor nieuwe contracten geen sprake van het niet naleven van aanbestedingsregels. • In de jaarrekening 2020 heeft een aanpassing plaatsgevonden van de informatie over 2019 met betrekking tot de WNT verantwoording. Deze aanpassing is in de jaarrekening 2020 toereikend toegelicht.	• De gevolgen van de Coronacrisis voor de samenleving zijn enorm. De gevolgen voor de gemeente zijn onzeker, maar de continuïteit van gemeente staat niet ter discussie. Daarnaast is gebleken in 2020 dat met name door extra rijksbijdragen de impact van extra uitgaven op de gemeente beperkt zijn gebleven. In de inventarisatie van de financiële impact van de risico's en bijbehorende berekening van het benodigde weerstandvermogen heeft de gemeente de impact van de Coronacrisis meegenomen. De gemeente heeft de impact van het risico ingeschat op € 500.000. • De gemeente Culemborg heeft ervoor gekozen om een separate paragraaf Covid-19 op te nemen in de jaarrekening. In deze paragraaf wordt de impact alsmede de financiële gevolgen op een begrijpelijke wijze toegelicht. Daarnaast is in de jaarrekening 2020 van de gemeente op diverse onderdelen een toelichting opgenomen op de impact van Covid-19. Wij concluderen dat de huidige wijze van toelichten voldoet aan de vereisten zoals voorgeschreven door de commissie BBV en de BADO 'Notitie effecten en risico's voor decentrale overheden vertaald naar de jaarrekening 2020' van 26 februari 2021. Wij hebben een nadere onderbouwing ten aanzien van de impact van Covid-19 opgenomen in hoofdstuk 10.

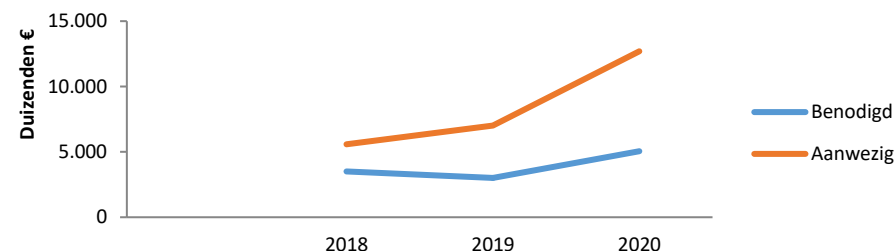
- Onder de voorraad is een transactie verantwoord inzake een uitkoop van een horeca ondernemer in de jachthaven. De gemeente heeft een vergoeding betaald die gebaseerd is op een extern taxatierapport. Deze uitgaven zijn niet opgenomen als onderdeel van de materiele vaste activa maar onderdeel van de voorraden. De gemeente beoogt hiermee een doorverkoop van deze locatie op korte termijn tegen tenminste dezelfde vergoeding als zij hebben betaald. Wij zijn van mening dat de verwerking in de jaarrekening in overeenstemming is met het BBV.

Financiële resultaten

Uw gemeente realiseert positieve resultaten over de afgelopen jaren. Daarbij wordt opgemerkt dat in 2020 het resultaat voor mutaties van reserves € 485.000 is en als gevolg van onttrekkingen uit reserves € 2.789.000. Het positieve resultaat 2020 van € 2.789.000 bevat incidentele baten van (per saldo) € 791.000.

Analyse van het (statische) weerstandsvermogen

Uit de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing blijkt dat de aanwezige (incidentele) weerstandscapaciteit voldoende is gelet op de onderkende financiële risico's van uw gemeente. Financiële risico's kunnen, mochten ze zich voordoen, volledig (100%) opgevangen worden met de beschikbare weerstandscapaciteit. Uw gemeente heeft een weerstandsratio van 2,5 bij een maximaal risicoprofiel en een weerstandsratio van 5,3 bij een minimaal risicoprofiel.

Daarmee, en in combinatie met een solvabiliteit (de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal vermogen) van 31,6%, is de gemeente in staat om financiële risico's op te vangen. Wij lichten dit nader toe in hoofdstuk 8.

3. BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

3.1. Eindoordeel naar aanleiding van de jaarrekening controle

Op basis van de door ons verrichte werkzaamheden zijn wij voornemens een goedkeurende controleverklaring voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid af te geven bij de jaarrekening 2020 van uw gemeente. Deze strekking van de controleverklaring ziet toe op zowel de getrouwe weergave van vermogen en resultaat in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) als de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties. Wij lichten dit nader toe in paragraaf 3.3 van dit verslag.

Op basis van onze werkzaamheden zijn wij van mening dat de in de jaarrekening gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Op de geconstateerde - niet gecorrigeerde - controleverschillen komen wij afzonderlijk terug. Deze niet gecorrigeerde controleverschillen zijn gespecificeerd in bijlage A van dit verslag.

Daarnaast hebben wij vastgesteld dat het jaarverslag de minimale wettelijk voorgeschreven informatie bevat, dat de inhoud van dit verslag geen tegenstrijdigheden bevat met de door ons gecontroleerde jaarrekening en dat het jaarverslag geen materiële afwijkingen bevat voor zover wij dat vanuit onze controle kunnen beoordelen.

Wat betreft de WNT verantwoording hebben wij geen fouten of onzekerheden bij onze controlewerkzaamheden aangetroffen ten aanzien van de verantwoording over 2020. Uit onze controle is gebleken dat de informatie over het boekjaar 2019 aangepast moest worden. Deze aanpassingen zijn verwerkt in de jaarrekening 2020 en toereikend toegelicht.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de in de SiSa bijlage opgenomen specifieke uitkeringen geen fouten of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

3.2. Vermogen en resultaat

Het gerealiseerd resultaat (inclusief de mutaties in de reserves) bedraagt € 2.789.000 positief versus een resultaat (na wijziging) van € nihil. In het positieve resultaat 2020, zijn ook incidentele baten verwerkt van € 791.000 (per saldo), die het resultaat voordelig hebben beïnvloed. Voor een nadere toelichting op deze incidentele resultaten, die in belangrijke mate gerelateerd zijn aan Covid-19 verwijzen naar pagina 234 en 235 van de jaarrekening.

3.3. Sociaal Domein

Kosten Jeugdhulp en Wmo

Inzake de kosten Jeugdhulp en de Wmo steunt gemeente Culemborg op de controleverklaring en financiële productieverantwoordingen van zorgaanbieders. De gemeente steunt voor de regionale zorgaanbieders in belangrijke mate op de werkzaamheden door Regio Rivierenland. Op basis van de ontvangen controleverklaringen en financiële productieverantwoordingen resteert een onzekerheid ten aanzien van prestatielevering van in totaal € 237.000 voor de Wmo en € 653.000 voor de Jeugdhulp. De gemeente heeft over 2020 geen aanvullende VIC-werkzaamheden uitgevoerd ten aanzien van prestatielevering, waardoor per saldo de gehele onzekerheid resteert ten aanzien van de Jeugdhulp en Wmo. Net als in voorgaand jaar heeft dit geen materiële impact op de strekking van de controleverklaring. Deze onzekerheid is geheel te verklaren door zorgaanbieders die geen goedkeurende controleverklaring hebben ontvangen, voornamelijk omdat zij onder de regionale drempelwaarden zijn gebleven. Deze onzekerheid is meegenomen in het overzicht niet-gecorrigeerde controleverschillen (zie bijlage A).

PGB-budget

De gemeente Culemborg heeft de totale kosten inzake de PGB budgetten gebaseerd op de schatting van de SVB. Op basis van een opgave vanuit het SVB is er vanuit hun accountantscontrole een maximale onzekerheid van € 479.000 (Jeugdwet € 260.000 en WMO € 219.000) voor de gemeente Culemborg. Deze onzekerheid is niet ondervangen door aanvullende interne controles op de prestatielevering vanuit de gemeente. Hiermee is deze onzekerheid niet ondervangen en derhalve hebben wij deze meegenomen in de foutenevaluatie (zie bijlage A).

Grondexploitaties

Gemeente Culemborg heeft de exploitatieberekening van de grondexploitaties ten behoeve van de jaarrekening 2020 geactualiseerd. Wij hebben vastgesteld dat de uitgangspunten aanvaardbaar zijn. De waarde van de balanspost voorraden per eind 2020 in de balans van gemeente Culemborg bedraagt € 2.658.000 (na aftrek verliesvoorzieningen). De boekwaarde van de in exploitatie genomen gronden is als volgt opgebouwd:

Project	Risico		Boekwaarde 01.01.2020	Saldo van gerealiseerde kosten en opbrengsten 2020	Genomen verlies 2020	Genomen winst 2020	Boekwaarde 31.12.2020
Bouwgronden Pavijen V	Laag	Pavijen V is het nieuwste deel van het bedrijventerrein Pavijen. Op de locatie is ruimte voor 296.930 m2 uitgeefbaar bedrijventerrein. Hiervan is nog 48.933 m2 beschikbaar, onder optie of gereserveerd. De kavels worden naar verwachting in 2021, 2022 en 2023 verkocht. Op deze grondexploitatie wordt een winst verwacht. In 2020 heeft een beperkte bijstelling van eerder genomen winsten plaatsgevonden voor een bedrag van € 6.000 negatief.	3.049.000	180.000	-	-/- 6.000	3.223.000
Bouwgronden Lanxmeer	Middel	Lanxmeer is een woonwijk aan de zuidrand van Culemborg die zich kenmerkt als een voorbeeld van een duurzame woonwijk. In 2021 heeft de gemeente een nieuwe studie voor de Lanxmeer-Zuid laten opstellen door een stedenbouwkundig bureau. De invulling van een aantal kavels en de totale grondexploitatie is daarop aangepast. De kavels worden naar verwachting in 2021, 2022 en 2023 verkocht. Op deze grondexploitatie wordt een verlies verwacht. In 2020 heeft een positieve bijstelling van de verliesvoorziening op basis van eindwaarde plaatsgevonden als gevolg van de aanpassing op het plan.	5.684.000 Voorziening -/- 4.624.000	77.000	150.000 (positieve bijstelling)	-	5.761.000 Voorziening - /- 4.474.000
Bouwgronden OSV Spoorzone West	Middel	De Spoorzone in Culemborg is een verouderd gebied aan de achterzijde van het station. Er wordt voorzien in de realisatie van maximaal 20.100 m2bvo (bruto vloeroppervlakte). De verkoop van kavels en bijdragen van derden zullen naar verwachting een doorlooptijd hebben tot in 2026, waarna de laatste uitgaven gepland staan voor 2027. Op deze grondexploitatie wordt een verlies verwacht. In 2020 heeft een aanpassing van de verliesvoorziening op basis van eindwaarde plaatsgevonden.	946.000 Voorziening -/- 1.159.000	-146.000	-346.000	-	800.000 Voorziening - /- 1.505.000
Bouwgronden Sprokkelenburg	Laag	Sprokkelenburg is een kleine woonwijk die bestaat uit 7 woonvelden met ieder een aantal bouwkavels. De kavelgrootte	-2.103.000	218.000	-	739.000	-1.146.000

		heeft de gemeente in samenspraak met de kopers bepaald. De verwachting is dat de drie laatste kavels nog dit jaar verkocht worden (zij zijn onder optie). Na de bouw van de laatste drie woningen kan dan de aanleg van de openbare ruimte worden afgerond. Op deze grondexploitatie wordt een winst verwacht. In 2020 heeft een tussentijdse winstneming plaatsgevonden voor een bedrag van € 739.000.					
Totaal grondexploitaties			1.793.000	329.000	-216.000	733.000	2.658.000

Onze conclusie is dat wij kunnen instemmen met de schattingen die door het College zijn gemaakt bij de actualisatie van de complexen en daarmee ook met de uitkomsten van deze actualisatie. In hoofdstuk 5 gaan wij nader in op de controle alsmede de uitkomsten daarvan inzake de grondexploitaties.

3.4. Voorzieningen

Toereikendheid van voorzieningen, zoals opgenomen in de jaarrekening, is een belangrijk toetspunt in onze controle. Daarnaast hebben we beoordeeld of de gevormde voorzieningen voldoen aan de eisen en voorwaarden die de verslaggingswetgeving voor de gemeente (BBV) daaraan stelt. Onze conclusie is dat een adequate onderbouwing aanwezig is voor de voorzieningen, waaruit blijkt de voorzieningen toereikend zijn. In hoofdstuk 6 gaan wij nader in op de controle van de voorzieningen.

4. DECENTRALISATIES OVERHEID

4.1. Inleiding sociaal domein

Het College van de gemeente Culemborg is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening. Bij het sociaal domein is de gemeente echter afhankelijk van diverse partijen, zoals de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en tal van zorgaanbieders. Om verantwoording af te kunnen leggen over de lasten die samenhangen met het sociaal domein is de gemeente daarom afhankelijk van het verkrijgen van betrouwbare verantwoordingsinformatie van deze partijen.

Uw gemeente heeft in aanloop naar de jaarrekeningcontrole, veel energie gestopt in de verantwoording van de geldstromen die samenhangen met de decentralisaties. Onze bevindingen zijn als volgt:

- Het landelijke controleprotocol is door uw gemeente van toepassing verklaard, op grond waarvan zorgaanbieders, die een verantwoording met een totaal declaratiebedrag WMO of Jeugd boven € 125.000 indienen, bij deze verantwoording een controleverklaring van hun accountant moeten aanleveren. Het beschikbaar zijn van een goedkeurende controleverklaring geeft een onderbouwing van de daadwerkelijke levering van de zorg (prestatielevering) door de zorgleverancier aan de rechthebbende. Op basis van deze verantwoordingen constateren wij:
 - Alle zorgaanbieders met een declaratieomvang > € 125.000 hebben een controleverklaring bij de jaarverantwoording ingediend, waarmee de prestatielevering onderzocht is door de accountant van de zorgaanbieder en is vastgesteld.
 - Zorgaanbieders met een declaratiebedrag lager dan € 125.000 hoeven geen controleverklaring in te dienen bij de jaarverantwoording. Hierdoor bestaat er onzekerheid over de prestatielevering. Gelet op de omvang van deze onzekerheid heeft uw gemeente besloten om geen afzonderlijke werkzaamheden op de prestatielevering bij deze zorgleveranciers uit te voeren. Op grond hiervan resteert nog een onzekerheid van € 890.000. Dit bedrag bestaat voor € 237.000 uit declaraties Wmo en voor € 653.000 uit declaraties Jeugdzorg. Deze onzekerheid is door de gemeente terug te dringen door zelf een onderzoek uit te voeren naar prestatielevering door het landelijk protocol van het Bado te volgen. Uw gemeente heeft deze aanvullende werkzaamheden voor 2020 niet uitgevoerd en daarmee gekozen om de onzekerheid te accepteren.
- Constatering landelijk is dat van de SVB, die het beheer van de persoonsgebonden budgetten (PGB's) uitvoert, geen sluitende informatie is ontvangen over de getrouwe en rechtmatige besteding van de PGB's. De auditdienst van de SVB heeft op grond van zowel materiele als formele afwijkingen geen goedkeurende controleverklaring af kunnen geven bij de totale bestedingen op kasbasis in 2020. Desondanks zijn er mogelijkheden om de hiermee samenhangende onzekerheid te beperken. Deze mogelijke aanvullende werkzaamheden zijn echter door de gemeente voor het boekjaar 2020 niet uitgevoerd. Hiermee resteert een totale onzekerheid van € 479.000.

De gemeente kan onder andere de volgende verbeteringen doorvoeren op het gebied van de (financiële) beheersing van de financiële stromen binnen het sociaal domein ten aanzien van prestatielevering:

- Uw gemeente voert zelf (een deel van) de controle van de persoonsgebonden budgetten (PGB) uit.
- Uw gemeente kan diverse controles uitvoeren om de zogenaamde 'prestatielevering' vast te stellen, achteraf of als onderdeel van het werkproces. Dit alles leidt ertoe dat de onzekerheden omtrent het sociaal domein fors kunnen worden gereduceerd.

Persoonsgebonden budgetten WMO en jeugd

Net als in voorgaand jaar blijkt uit de informatie die door de accountant van het SVB is afgegeven, dat er geen volledige zekerheid kan worden verkregen omtrent de geleverde zorg in de vorm van PGB's. Het SVB heeft de maximale fout/onzekerheid aangegeven voor de gemeente Culemborg. De maximale fout/onzekerheid bedraagt € 479.000. Deze fout/onzekerheid betreft een bedrag van € 260.000 voor Jeugdhulp en € 219.000 voor WMO.

4.2. Jeugdzorg en WMO

Uw gemeente heeft voor de financiële verantwoording van de Jeugdzorg en WMO aansluiting gezocht met de ontvangen productieverantwoordingen van de zorgleveranciers. Deze productieverantwoordingen zijn allen voorzien van een goedkeurende controleverklaring.

Er is een interne integrale aansluiting gemaakt tussen de ontvangen financiële productieverantwoordingen en de financiële administratie van de gemeente Culemborg. Op basis van deze analyse is in de jaarrekening 2020 van de gemeente een nog te betalen post voor het sociaal domein opgenomen van € 1.082.000.

5. GRONDEXPLOITATIES

5.1. Algemeen

De gemeente heeft een portefeuille bestaande uit een viertal actieve grondexploitaties ad € 2.658.000 (2019 € 1.793.000) waarin een actief grondbeleid wordt gevoerd. De grondexploitaties worden jaarlijks herzien door het College en ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad. De gemeente stelt de exploitatie waar nodig geacht bij en vertaalt dit naar financiële gevolgen voor de waarde van de grondexploitatie. Omdat de actualisatie ook een bijstelling van de kredieten (budgetrecht) kan inhouden, is het van belang de voorgestelde aanpassingen kritisch te (blijven) beoordelen.

In 2020 hebben diverse verkopen op diverse complexen plaatsgevonden voor een bedrag van in totaal € 456.000. Voor een verdere toelichting over deze onderwerpen verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid in uw jaarverslag.

5.2. Gehanteerde parameters

De gehanteerde kosten- en opbrengsteninflatie zijn door u afgeleid van gepubliceerde cijfers door Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Dat deze inflatiecijfers ook voor de exploitaties van gemeente Culemborg van toepassing zijn is onderbouwd met calculatieverschillen uit het verleden, gemaakte afspraken met ontwikkelaars dan wel met behulp van recentelijke transacties. Tijdens de controle over het boekjaar 2020 heeft dit niet tot bijzonderheden of aanpassingen geleid.

De rekenrente is gebaseerd op de werkelijk betaalde rente over het vreemd vermogen per 1 januari 2020 en is door de gemeente berekend op 0,79%. Uit eigen nacalculatie van Astrium komt de rekenrente op 0,76%. De minimale afwijking van 0,03% geeft geen afwijkingen boven de rapportagegrens. De disconteringsvoet is bij de doorrekening door u gekoppeld aan het maximaal meerjarig streefpercentage van de ECB (Europese Centrale Bank) voor de inflatie binnen de eurozone, te weten 2%. Hiermee voldoet gemeente Culemborg aan de uitgangspunten zoals gesteld in de BBV-notitie.

5.3. Voorzieningen

In het boekjaar 2020 is voor in totaal € 216.000 (inclusief vrijval van eerdere verliesvoorziening ad. € 150.000) aan voorzieningen in verband met verwachte verliezen opgenomen. Het bedrag van € 150.000 aan vrijgevalle voorziening is het gevolg van verbeteringen in de prognoses. De voorziening is berekend conform de bepalingen in het BBV.

5.4. Tussentijdse winstneming

In het boekjaar 2020 is voor diverse projecten (tussentijdse) winst genomen conform de door de commissie BBV voorgeschreven systematiek (POC).

5.5. Conclusie

Uit de “backtesting” en nog te realiseren opbrengsten en kosten constateren wij dat u adequaat ingespeeld heeft op zowel planning als programmeringen. Deze wijzigingen heeft u verwerkt in de exploitaties en heeft geresulteerd in bijstelling van de prognoses inzake de grondexploitaties. De planeconomen binnen de gemeente Culemborg zijn, voor zover wij dat kunnen overzien, tussentijds actief bezig met periodieke monitoring van de voortgang. Wij willen echter graag benadrukken, dat gezien het financiële belang, het essentieel is om gedurende het jaar dit ook actief te blijven doen en te monitoren en in tussentijdse rapportages zichtbaar de realisatie versus prognoses te evalueren (Waar staat de gemeente t.o.v. planning)? Waardoor een afwijking t.o.v. planning? Welke impact heeft een gewijzigde programmering?

.

6. VOORZIENINGEN EN SCHATTINGEN

6.1. Voorzieningen

Wij hebben gecontroleerd of de voorzieningen van gemeente Culemborg toereikend zijn. Daarbij hebben we specifiek beoordeeld of de gevormde voorzieningen voldoen aan de eisen en voorwaarden van het BBV. In artikel 44 van het BBV is opgenomen dat voorzieningen (alleen) gevormd moeten worden voor:

1. Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
2. Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
3. Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
4. Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden.

Overigens geldt dat altijd voldoende onderbouwing aanwezig dient te zijn alvorens een voorziening gevormd mag worden. Enkele voorzieningen lichten wij toe, vanwege gewijzigde uitgangspunten of vanwege de bijzondere situatie:

Voorziening voormalig personeel en bestuurders

Dit betreft de voorziening inzake de APPA regeling van voormalig wethouders. De voorziening is bepaald op basis van recente actuariële berekeningen tegen de meest actuele rekenrente van 0,082% en de sterftetabel GBM/GBV 2013/2018. In 2020 is een dotatie van € 205.000 gedaan aan de voorziening. Hiermee voldoet de voorziening aan de BBV-voorschriften.

Voorziening riolering

De gemeente Culemborg classificeert de voorziening riolering als een voorziening artikel 44 lid 1d van het BBV (bijdrage aan toekomstige vervangings-investeringen waarvoor een heffing wordt geheven). De mutatie op deze voorziening betreft het resultaat op het Product riolering. Het resultaat op het product riolering bestaat enerzijds uit de ontvangen rioolheffingen en anderzijds uit de kapitaallasten van de geïnvesteerde bedragen in riolering en de kosten voor klein en groot onderhoud aan de rioleringen. Deze verwerkingswijze is conform het BBV.

In 2020 was het tarief op realisatiebasis kostendekkend, waardoor het overschot op het product riolering was toegevoegd aan de voorziening. Voor 2020 geldt dat een bedrag van € 208.000 is gedoteerd aan de voorziening. Wij adviseren aan het college om jaarlijks te monitoren op basis van het GRP of de omvang van de voorziening riolering toereikend is c.q. blijft om de resultaten uit het product Riolering te kunnen dekken.

Egalisatievoorzieningen groot onderhoud

Lasten van groot onderhoud kunnen in het jaar van ontstaan ten laste van een vooraf gevormde voorziening worden gebracht (artikel 44 lid 1c BBV). Een dergelijke voorziening wordt door de raad gevormd, op grond van de financiële verordening artikel 212 Gemeentewet, om de lasten groot onderhoud over meerdere begrotingsjaren te egaliseren. Binnen de gemeente zijn voorzieningen gevormd voor het groot onderhoud aan gemeentelijke gebouwen, wegen, bruggen, riolering en zwembad en sportaccommodaties. Wij hebben geconstateerd dat de ‘formele’ beheersplannen voor het boekjaar 2020 nog up-to-date zijn. Het beheerplan mag volgens de notitie materiële vaste activa van de BBV (d.d. januari 2020) maximaal vijf jaar oud zijn.

Overall:

Er volgen geen bijzonderheden uit onze controlewerkzaamheden voor de voorzieningen waardoor de voorzieningen door ons toereikend worden geacht.

Schattingen in de jaarrekening

Het college is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening. Als accountant beoordelen wij deze schattingen:

Belangrijke schattingen	Mate van subjectiviteit	Onze beoordeling		Toelichting
		2020		
Waardering van grond en gebouwen inclusief afschrijvingen	Laag	●		De afschrijvingstermijnen zijn vergelijkbaar met die wij bij andere gemeenten zien. Er zijn geen indicaties dat de afschrijvingstermijnen niet zijn afgestemd op de economische levensduur van de activa.
Waardering van de In exploitatie genomen gronden (balanspost Voorraden), voorraad gereed product en niet in exploitatie genomen gronden (balanspost MVA)	Laag	●		Wij vinden de waardering van de bouwgronden in exploitatie evenwichtig. Uw gemeente laat zich ten aanzien van de calculatie van de nog te maken kosten bijstaan door een extern expert die de nieuwe kostencalculaties berekent. Daarbij maakt de gemeente geen gebruik van het doorrekenen van een indexatie, deze zit opgenomen in de geraamde kosten. Aan de geraamde verkoopopbrengsten liggen taxatierapporten van externe taxateurs ten grondslag. Bij de raming van de verkoopopbrengsten waardeert u de verkoopwaarde van de

				grond structureel lager dan de getaxeerde prijs. Dit maakt de schatting van de waardering grondexploitaties voorzichtig.
Voorzieningen	Gemiddeld	●		De saldi in de voorzieningen worden jaarlijks geactualiseerd en op een consistente wijze berekend. Aan de voorzieningen liggen toereikende berekeningen en onderbouwingen ten grondslag. Geconstateerd is dat de berekening van de pensioenvoorziening oud-wethouders tegen de meest actuele rekenrente per 1-1-2021 en de meest actuele sterftetabel wordt gedaan. Hiermee kwalificeren wij de gehanteerde wijze van voorzieningen bepalen als evenwichtig
Waardering van deelnemingen en uitzettingen (Financiële Vaste Activa)	Laag	●		Er zijn geen indicaties dat een afwaardering van de boekwaarde van een deelneming of uitzetting noodzakelijk is.
Waardering debiteuren	Laag	●		Minimaal jaarlijks wordt de voorziening voor dubieuze debiteuren geactualiseerd. Wij kunnen ons vinden in de wijze waarop de voorziening voor de diverse soorten vorderingen bepaald is.

Legenda:

● Evenwichtig
 ● Voorzichtig
 ● Optimistisch
 ● Buiten de bandbreedte

7. INKOOP EN AANBESTEDING

Het normenkader voor de rechtmatigheidscontrole, zoals vastgesteld door de raad, bevat onder andere de Europese aanbestedingswetgeving. Bij onze jaarrekeningcontrole hebben wij gecontroleerd of de Europese aanbestedingswetgeving gedurende boekjaar 2020 is nageleefd. Naast inzicht in de rechtmatigheid van individuele dossiers geeft deze analyse ook inzicht in de beheersing van het inkoopproces, die (ook) het naleven van de aanbestedingswetgeving moet waarborgen. Bij de uitvoering van onze werkzaamheden is het interne inkoop- en aanbestedingsbeleid uitgesloten aangezien dit geen onderdeel uitmaakt van het normenkader. Bij de uitvoering van de jaarrekeningcontrole hebben wij onze werkzaamheden uitgevoerd om de naleving van de Europese Aanbestedingsrichtlijnen te toetsen. Tijdens de controle is gebleken dat een aantal opdrachten niet overeenkomstig de Europese richtlijnen zijn aanbesteed. Voor het boekjaar 2020 hebben wij gebruik gemaakt van de door de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) medewerkers opgestelde SPEND - analyse, aangevuld met onze controlewerkzaamheden. Hieruit blijkt een bedrag van € 325.000 dat ten onrechte niet Europees aanbesteed is. Dit betreft een uitgebreide analyse waarbij op crediteureniveau de analyse is gemaakt en per crediteur de rechtmatigheid is vastgesteld. Het door ons geconstateerde bedrag aan onrechtmatigheden hebben wij meegenomen in ons accountantsoordeel voor de rechtmatigheid ten behoeve van het boekjaar 2020. De onrechtmatigheden zien met name toe op personele inhuur, groenverwerking en parkeerdiensten. Overigens betreft dit reeds oudere bestaande contracten en is voor nieuwe contracten geen sprake van het niet naleven van aanbestedingsregels.

7.1. Overzicht bevindingen naleving Europese Aanbestedingsrichtlijnen

Voor het boekjaar 2020 is een bedrag van € 325.000 (2019: €71.000) ten onrechte niet Europees aanbesteed. Daarnaast is door uw gemeente een inschatting gemaakt van de kosten van deze (doorlopende) contracten voor het boekjaar 2021. Overeenkomstig de kadernota rechtmatigheid 2020 zijn ook deze ingeschatte kosten meegenomen in ons rechtmatigheidsoordeel.

Op basis van onze uitgevoerde inkoopanalyse hebben wij de volgende bevindingen:

Boekjaar	Bedrag ten onrechte niet Europees aanbesteed
2020	€ 325.000
2021 (inschatting)	n.v.t.
Totaal	€ 325.000

Het bedrag aan onrechtmatigheden ad € 325.000 hebben wij meegewogen in ons accountantsoordeel voor de rechtmatigheid ten behoeve van het boekjaar 2020.

8. ANALYSE VERMOGEN EN RESULTAAT

8.1. Eigen vermogen

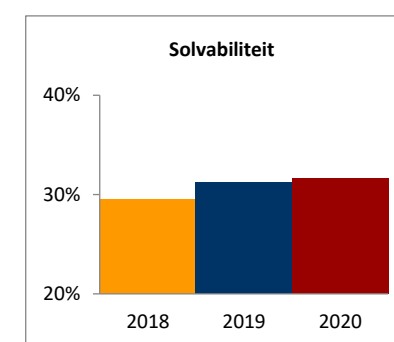
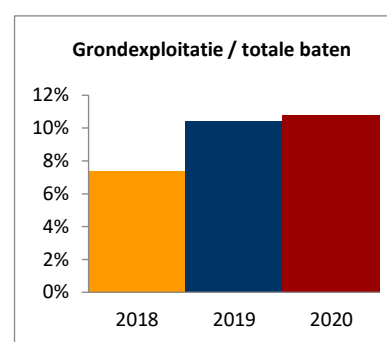
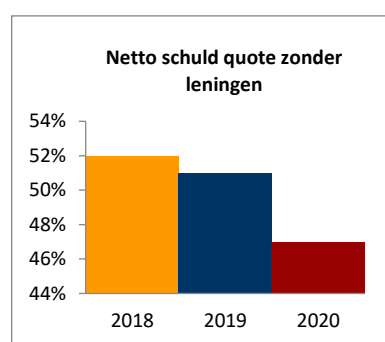
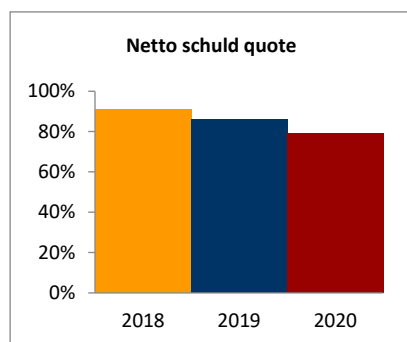
Het BBV kent een duidelijk onderscheid tussen resultaatbepaling (het gerealiseerde saldo van baten en lasten) en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. De gemeente mag geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen muteren.

Om het resultaat van de jaarrekening goed te kunnen begrijpen, is het van belang dat u inzicht heeft in wat het effect op de reserves van uw gemeente is geweest (x € 1.000).

Resultaat 2020	(x € 1.000)
De totale baten van uw gemeente over 2020 bedragen:	80.058
De totale lasten van uw gemeente over 2020 bedragen:	-79.573
Het resultaat bedraagt (saldo baten en lasten programma's voor reservemutaties):	485
Gedurende het jaar heeft u reeds voor diverse zaken besloten gelden te reserveren. Deze gelden zijn in de reserves gestort:	-3.032
Tevens hebt u besloten tot het dekken van diverse uitgaven uit de reserves. Over 2020 betreft dit:	5.335
Per saldo gedurende het jaar gelden onttrokken (minder gestort in de reserves dan onttrokken):	2.303
Gerealiseerd resultaat	2.788

Analyse van de financiële positie

Met betrekking tot de financiële positie zijn een aantal kengetallen te benoemen, die wij hieronder hebben weergegeven (in vergelijking met de afgelopen twee boekjaren):

Op basis van deze kengetallen zien wij de volgende ontwikkelingen in de financiële positie van uw gemeente:

- De netto schuld quote, bepaald door de langlopende schulden te delen door de totale baten, is licht (7%) gedaald naar 79%. Dit wordt in 2020 onder andere veroorzaakt doordat de totale baten ten opzichte van 2019 significant zijn gestegen als gevolg van met name eenmalige Rijksuitkeringen. Omdat bij leningen er onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal te berekenen, zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast. De streefwaarde van dit kengetal ligt onder 90% (inclusief leningen) of 130% (exclusief leningen).
- Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van de gemeente. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteit, bepaald door het eigen vermogen te delen door het totale vermogen, bedraagt 31,6% en blijft stabiel ten opzichte van voorgaand jaar. De streefwaarde van dit kengetal ligt boven de 20%.
- De ratio grondexploitatie, zijnde de balanspositie grondexploitatie (bouwgronden in exploitatie) in verhouding met de totale baten, laat een stabiel laag niveau zien. De ratio blijft in 2020 stabiel op 11% (2019: 10%). Dit duidt op een laag risicoprofiel. De streefwaarde van dit kengetal ligt <35%.

Hierna gaan we nader in op deze ratio's.

8.2. Financiële positie

Inclusief het resultaat 2020 bedraagt het eigen vermogen van de gemeente per ultimo 2020 € 40,7 miljoen. De reserves van uw gemeente zijn in 2020 met een bedrag van € 0,5 miljoen toegenomen.

De totale vermogenspositie wordt onder andere tot uitdrukking gebracht door middel van het solvabiliteitspercentage. Dit percentage wordt bepaald door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Ultimo 2020 bedraagt dit solvabiliteitspercentage 31,6% (2019: 31,2%) waarmee de algemene norm van 20% van de VNG wordt gehaald. De gemeente heeft een toereikende solvabiliteit op balansdatum.

8.3. Weerstandvermogen

Ten einde een oordeel te geven over de financiële positie van de gemeente dienen naast het eigen vermogen ook de risico's zoals opgenomen in de risicoparaagraaf te worden betrokken. In de jaarrekening zijn de risico's weergegeven in de paragraaf weerstandvermogen (pag. 117 en volgende). Evenals voorgaande jaren worden de risico's periodiek geactualiseerd zodat een actueel inzicht bestaat in de risico's.

Het is niet waarschijnlijk dat alle geïnventariseerde risico's zich gaan voordoen en daarom is per risico een inschatting (kans) gemaakt hoe dit risico zich zal gaan voordoen. Per risico wordt daarnaast een schadebedrag / klasse gehanteerd. Vermenigvuldigd met de kans van optreden levert dat een potentieel schadebedrag per risico. De omvang van de grootste geïnventariseerde risico's voor 2021 beweegt zich tussen een schadebedrag (impact), rekening houdend met een inschatting dat dit risico zich voordoet, van € 15.000 tot een bedrag van € 1.408.550 per risico. Uitgaande van de ingeschatte 'schadebedragen' bedraagt het totaal van de nu geïnventariseerde risico's voor 2021 een bedrag van maximaal €5.049.050, en minimaal € 2.383.568. Het weerstandvermogen (buffer) die de gemeente heeft bedraagt € 12.693.00 verdeeld over incidentele vermogen (€12.193.000) en structurele vermogen (€500.000). Het onderscheid tussen incidenteel en structureel vermogen is in uw gemeente belangrijk omdat twee verschillende weerstandratio's worden berekend, die afhangen van dit onderscheid:

- Statisch weerstandvermogen: de mate waarin tegenvallers in het begrotingsjaar zelf opgevangen kunnen worden, zonder dat de gemeente haar beleid moet aanpassen. Deze ratio is afhankelijk van de incidentele risico's en de structurele risico's van 2021. Het statisch weerstandvermogen wordt als volgt berekend:

$$\text{Statisch weerstandvermogen} = \frac{(\text{Incidentele weerstandscapaciteit jaar } t \text{ t/m } t+4)}{((\text{Inc. risico's jaar } t \text{ t/m } t+4) + (\text{str. risico's jaar } t))} \times 100 \%$$

- Dynamisch weerstandvermogen: de mate waarin tegenvallers gedurende meerdere begrotingsjaren kunnen worden opgevangen, zonder dat dit consequenties heeft voor de realisatie van het beleid. Deze ratio is afhankelijk van de structurele risico's.

$$\text{Dynamisch weerstandsvermogen} = \frac{(\text{Structurele weerstandscapaciteit jaar } t+1 \text{ t/m } t+4)}{(\text{Structurele risico's jaar } t+1 \text{ t/m } t+4)} \times 100\%$$

In de jaarrekening van de gemeente Culemborg is een tweetal analyses opgenomen waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen maximaal en minimaal risicoprofiel. In onderstaande tabel, welke is ontleend aan de jaarrekening 2020, is dat als volgt weergegeven.

Dit geeft de volgende ratio's:

Bij een maximaal risicoprofiel is de ratio:

$$\text{Beschikbare weerstandscapaciteit} / \text{Impact} = 12,693 \text{ mln} / 5,049 \text{ mln} = \mathbf{2,51}$$

Bij een minimaal risicoprofiel is de ratio:

$$\text{Beschikbare weerstandscapaciteit} / \text{Impact} = 12,693 \text{ mln} / 2,384 \text{ mln} = \mathbf{5,32}$$

Deze ratio's zijn zowel bij een maximaal als een minimaal risicoprofiel boven de 2,0 en classificeren daarmee als uitstekend.

8.4. Aandachtspunt inzake risicoparaagraaf

De gemeente maakt geen onderscheid tussen incidentele en structurele risico's in de paragraaf weerstandsvermogen. Wij adviseren om vanaf het boekjaar 2021 in de tussentijdse formele rapportages en de jaarrekening een onderscheid te maken tussen incidentele en structurele risico's.

8.5. Toekomstige ontwikkelingen

Wij willen u graag wijzen op de volgende toekomstige financiële ontwikkelingen:

- In 2020 heeft de gemeente een heffing inzake precariobelasting opgelegd voor kabels en leiding voor een bedrag van € 2 miljoen. In 2017 is deze precariobelasting wettelijk afgeschaft met een overgangstermijn van 5 jaar. Dit betekent dat tot en met het boekjaar 2021 deze precariobelasting kan worden opgelegd aan nutsbedrijven, maar vanaf de begroting 2022 niet meer mag worden geheven. Dit zal vanaf boekjaar 2022 leiden tot een daling van structurele baten met een bedrag van € 2,0 miljoen.
- Landelijk is de verwachting dat vanaf boekjaar 2021 sprake zal zijn van een zogeheten 'boeggolf' in het sociaal domein. Als gevolg van de uitbraak van het Covid-19 virus in 2020 zijn diverse trajecten niet, alternatief of vertraagd uitgevoerd. Anderzijds is ook de verwachting dat meer burgers een beroep zullen gaan doen op faciliteiten binnen de gemeente en trajecten door Culemborg moeten worden gefinancierd.
- In 2020 en 2021 heeft de Nederlandse overheid een flink aantal faillissementen en verlies van werkgelegenheid kunnen voorkomen door de inzet van steunmaatregelen. Op dit moment worden door de regering nog plannen gemaakt voor de afbouw van steunpakketten. Mogelijk kan dit ook al vanaf 2021 of 2022 gaan leiden tot extra lasten in het kader van de participatiewet voor de gemeente.

- In juni 2021 zal naar verwachting een herverdeling van het gemeentefonds plaatsvinden. Mogelijk heeft dit nadelige gevolgen voor de gemeente Culemborg. De impact daarvan is nu nog niet bekend.

Wij adviseren u deze ontwikkelingen te blijven volgen en tijdig te anticiperen op de ontwikkelingen.

8.6. Conclusie financiële positie

Gemeente Culemborg beschikt over een financiële positie die gemiddeld tot toereikend scoort. Als de geïnterpreteerde risico's zich inderdaad voordoen dan is Culemborg goed in staat om de toekomstige tegenvallers, zoals nu onderkend, op te vangen.

9. INTERNE BEHEERSING

9.1. Samenvatting bevindingen managementletter 2020

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij in oktober 2020 een interim-controle uitgevoerd. Deze interim-controle is primair gericht op de bedrijfsvoering binnen de gemeente met name de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. Onze bevindingen, voortvloeiend uit de interim-controle, zijn vastgelegd in managementletter ten behoeve van het College. De samenvatting en conclusie uit de managementletter 2020 is als volgt:

Conclusie

*Ons beeld is dat de administratieve organisatie en interne beheersing (de controles in de lijn, gecombineerd met de verbijzonderde interne controles) van gemeente Culemborg **voldoet aan de daaraan te stellen eisen**.*

De medewerkers die wij gesproken hebben, zijn betrokken bij de gemeente en hebben voldoende kennis van het taakveld waarin zij werkzaam zijn. Ten aanzien van de processen waarbij in het proces zelf nog onvoldoende interne controlewerkzaamheden zijn ingebouwd, zijn toereikende verbijzonderde interne controlewerkzaamheden ingeregeld. Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden kunnen wij hierdoor goed gebruik maken van deze uitgevoerde aanvullende werkzaamheden.

Daarnaast concluderen wij dat uw gemeente continu werkt om de interne beheersing nog verder te optimaliseren. Dit blijkt concreet uit het daadwerkelijk oplossen van diverse bevindingen vanuit de managementletter 2020 alsmede het accountantsverslag van de voorgaand accountant, maar ook vanuit het kritisch blijven analyseren van de bestaande processen en procedures.

De gerapporteerde onderwerpen in de managementletter 2020 zijn / worden voortvarend opgepakt en in onderling overleg afgewikkeld. De onderwerpen met betrekking tot procesverbeteringen hebben wij een prioriteitsstelling meegegeven. Wij adviseren de gemeente deze onderwerpen gedurende de uitvoering te monitoren en de voortgang te bewaken. Tijdens de interim-controle 2021 zullen wij de opvolging van onze adviezen beoordelen en hierover rapporteren in onze managementletter. Voor onze specifieke bevindingen en overige aanbevelingen verwijzen wij u naar de genoemde managementletter.

9.2. Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen, die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de controle van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen.

10. VENNOOTSCHAPSBELASTING

10.1. Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 vallen gemeenten (voor bepaalde activiteiten onder bepaalde voorwaarden) onder de werking van de Wet op de vennootschapsbelasting (Vpb). Deze wijziging is ingevoerd om publiekrechtelijke lichamen op dezelfde wijze te behandelen als private organisaties. Uw gemeente heeft de activiteiten geïnventariseerd die (mogelijk) belastingplichtig worden als gevolg van de invoering van de vennootschapsbelasting.

Vervolgens heeft de gemeente deze activiteiten nader geanalyseerd, waarbij de gemeente gemotiveerd heeft aangegeven of, en in welke mate, de vennootschapsbelasting van toepassing is. Dit heeft niet geleid tot het opnemen van een VPB-last aangezien de gemeente samen met een extern adviesbureau tot de conclusie is gekomen dat de gemeente geen VPB-plichtige activiteiten kent. In maart 2021 heeft de gemeente Culemborg de belastingaangifte over het boekjaar 2019 ingediend. Uit de aangifte blijkt dat de gemeente Culemborg geen vennootschapsbelasting verschuldigd is over 2019 en sprake is van compensabele verliezen.

Pas na een eventuele afstemming met de belastingdienst of op het moment dat de definitieve aanslag wordt vastgesteld zal blijken óf en in hoeverre de fiscus de door de gemeente gevolgde standpunten overneemt. Om die reden kan de in de jaarrekening bepaalde belastinglast achteraf nog aan verandering onderhevig zijn. Desalniettemin zijn wij en het College van mening dat de vennootschapsverplichting, uitgaande van de nu beschikbare informatie, juist is verantwoord in de jaarrekening.

We willen u erop attenderen om alert te blijven op VPB-plichtige activiteiten en dit tussentijds te blijven monitoren. Het verrichten van nieuwe activiteiten kan leiden tot een VPB-plicht en vraagt derhalve om een evaluatie.

11. OVERIGE BEVINDINGEN

11.1. Wijziging in verslaggevingsvoorschriften en overige wet- en regelgeving

In de jaarrekening 2020 zijn geen stelsel- of schattingswijzigingen verwerkt.

De gemeente heeft de jaarrekening conform het BBV opgesteld, waaronder de opname van de verplichte bijlage met taakvelden.

11.2. Bevestiging van het college

Wij zullen van het College een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin zij aangeeft alles gemeld te hebben wat een belangrijke invloed op het financiële beeld van de jaarrekening 2020 kan hebben.

11.3. Geen beperkingen bij de uitvoering van onze opdracht

Er zijn geen meningsverschillen met het management noch het College geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers en het College van uw gemeente de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

11.4. Wet Normering Topinkomens (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen. Met ingang van 1 januari 2013 is bij wet vastgelegd dat rechtspersonen of organisaties die volledig of in aanzienlijke mate uit publieke middelen zijn gefinancierd, beloningen van topfunctionarissen openbaar dienen te maken, ook als deze de in de wet gestelde maximale bezoldiging van € 201.000 niet te boven gaan.

Opstelling WNT 2020

Uit de werkzaamheden blijkt dat in 2020 voor de topfunctionarissen (gemeentesecretaris en griffier) en overige medewerkers geen sprake van een overschrijding van de grensbedragen en dat de WNT juist is verantwoord in de jaarstukken.

Vergelijkende cijfers voorgaand jaar

In de jaarrekening 2019 is ten onrecht een interim topfunctionaris (interim griffier) niet vermeld in rubriek 1B en daarnaast is voor een topfunctionaris een te hoge bezoldiging en een te hoog bezoldigingsmaximum gemeld. Het belang is in beide gevallen beperkt en dit heeft niet geleid tot overschrijding van een bezoldigingsmaximum of onverschuldigde betalingen. In de WNT verantwoording in de jaarrekening 2020 zijn de vergelijkende cijfers aangepast en verantwoord op basis van de juiste en volledige bedragen en toelichting. Daarnaast is een tekstuele toelichting opgenomen waarin deze afwijking wordt verklaard.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

11.5. Single Information Single Audit (SiSa-Bijlage)

De procedure die uw gemeente moet naleven bij de aanlevering van de bestanden aan het CBS is niet wezenlijk gewijzigd. Uw gemeente dient in een vast, voorgeschreven stramien een zevental documenten aan het CBS te leveren. De SiSa-bijlage die opgenomen is in de jaarrekening, is opgesteld door gemeente Culemborg. Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd op basis van de nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2020. Hierbij stellen wij de juistheid van de gegevens in de SiSa-bijlage vast.

Wij willen benadrukken dat u als gemeente zelf verantwoordelijk bent voor de volledigheid van de te verantwoorden indicatoren zoals opgenomen in de SiSa-bijlage. Indien een '0' is ingevuld, zijn wij bij uw organisatie nagegaan of deze terecht is ingevuld. Medewerkers van uw gemeente hebben dit aan ons bevestigd. In het kader van de totstandkoming van de SiSa-bijlage merken wij nog het volgende op. Bij de meest recente review van de Audit Dienst Rijk (ADR) van de accountantscontrole van de SiSa-bijlagen 2020 (de zogenaamde single review) hebben wij gemerkt dat deze dienst (zeer)kritisch is op de kwaliteit van de aangeleverde SiSa-bijlagen door de gemeenten en de hierop uitgevoerde accountantscontroles.

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2020 in het kader van SiSa zijn verantwoord. Wij doen dit met een tabel, die wij ook opnemen als er geen fouten of onzekerheden geconstateerd zijn. Per regeling is hierin aangegeven of, en zo ja welke, financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Uit de hierna volgende SiSa tabel blijkt dat wij bij onze controle geen fouten of onzekerheden hebben geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

Nr.	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang €	Toelichting fout/onzekerheid
FIN B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	n.v.t.	-	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2020-2022 (OAB)	n.v.t.	-	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
IenW E13	Slimme laadpalen	n.v.t.	-	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet _gemeentedeel 2020	n.v.t.	-	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
SZW G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet _gemeentedeel 2020	n.v.t.	-	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_ gemeentedeel 2020	n.v.t.	-	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
SZW G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_ gemeentedeel 2020	n.v.t.	-	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020	n.v.t.	-	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
VWS H4	Specifieke Uitkering Sport	n.v.t.	-	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.

VWS H8	Regeling Sportakkoord	n.v.t.	-	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
--------	-----------------------	--------	---	--

Uit de tabel blijkt dat wij bij onze controle geen fouten of onzekerheden hebben geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

Strekking controleverklaring rechtmatigheid	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid	Goedkeurend

11.6. Tozo regelingen

Uw gemeente heeft de uitvoering van de Tozo gemandateerd aan de gemeenschappelijke regeling Werkzaam Rivierenland (Werkzaam). De invoering van de Tozo regeling heeft dit jaar voor zowel Werkzaam als haar accountant tot uitgebreide ‘nieuwe’ werkzaamheden geleid. Werkzaam heeft de toekenning op aanvragen gebaseerd op informatie die de aanvragers hebben aangeleverd. De controle of aanvragers met recht aanspraak maakten op een uitkering of lening heeft vaak achteraf plaatsgevonden. In de afgelopen maanden zijn diverse (nieuwe) administratieve en controle eisen opgelegd die door Werkzaam en haar accountant moeten worden nageleefd.

De accountant van Werkzaam dient vast te stellen dat er een specifiek M&O beleid is opgesteld en dat Werkzaam het specifieke M&O beleid voor de Tozo heeft gebruikt en haar controles conform dat beleid heeft uitgevoerd. Wij steunen op de werkzaamheden van de accountant van Werkzaam. Aangezien sprake is van een mandaat aan Werkzaam, dient de gemeente Culemborg in de SiSa - bijlage van de jaarrekening ook de Tozo regeling G4 in te vullen. Wij hebben vastgesteld dat de bedragen overeenkomen met de Tozo opgave die u van Werkzaam heeft ontvangen en waarbij een goedkeurende controleverklaring is afgegeven. Uit de controle van de Tozo verantwoording voor uw gemeente door de accountant van Werkzaam blijken geen bevindingen die van invloed kunnen zijn op de strekking van de controleverklaring van de gemeente Culemborg.

De wetgever heeft zich gerealiseerd dat Werkzaam niet in staat is om alle controles op de aanvragen / toekenningen in 2020 uit te voeren voor het afronden van de jaarrekeningcontrole 2020. Daarom kunnen ook nog na het afronden van de jaarrekening 2020 afwijkingen worden geconstateerd. De wetgever heeft hierbij bepaald dat die afwijkingen zullen worden betrokken in de rechtmatigheidscontrole van 2021 bij Werkzaam, ook al blijkt dat deze afwijkingen betrekking hebben op het boekjaar 2020.

De gemeente Culemborg heeft de Tozo regeling uitbesteed aan GR Werkzaam Rivierenland op basis van een mandatering en wijkt daarmee af van de reeds bestaande afspraken voor de overige uitvoeringsregelingen die op basis van delegatie zijn afgesproken. Het gevolg van deze keuze is dat de gemeente Culemborg al in 2020 de bestedingen inzake Tozo verwerkt in haar jaarrekening, wij hebben vastgesteld dat dit op een juiste wijze is gedaan. Daarnaast heeft dit tot gevolg dat de gemeente extra maatregelen zal moeten treffen in het kader van interne beheersing op dit onderdeel van de samenwerking. Wij adviseren u, zeker op het moment dat deze mandatering van deze regeling nog van kracht zal blijven komende jaren, de interne beheersingsmaatregelen op dit onderdeel in kaart te brengen en verificatie werkzaamheden goed te documenteren. Uiteraard zullen wij hier specifiek aandacht aan besteden bij de interim controle 2021 en hierover actief in gesprek gaan met de organisatie.

11.7. Fraude als onderdeel van de accountantscontrole

In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management van de organisatie. Hoewel wij een kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, willen wij opmerken dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Wij hebben een fraudediscussie gevoerd binnen het controleteam en met de ambtelijke organisatie van gemeente Culemborg. Tijdens dit overleg is gesproken of het management aanwijzingen en of vermoedens heeft gehad voor de mogelijke aanwezigheid van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken.

Van het management hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of de werknemers zijn betrokken die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing, of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn voor de jaarrekening.

Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die erop gericht waren om het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en schattingen en hebben significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht.

Conclusie: Wij hebben tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2020 geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

11.8. Impact Covid-19

In maart 2020 is het Covid-19 virus uitgebroken en na een jaar is nog geen sprake van volledig herstel. Maatschappelijk en economisch heeft dit grote gevolgen en veel organisaties worden financieel geraakt. Ook voor de gemeente Culemborg brengt dit onzekerheden met zich mee. Enerzijds worden de contouren van de economische en maatschappelijke impact van het virus steeds duidelijker, anderzijds is nog steeds sprake van (economische) beperkingen en heeft dit mogelijk ook impact op de door de gemeente te realiseren doelstellingen.

In 2020 heeft de gemeente meerdere tussentijdse analyses uitgevoerd van de impact van Covid-19. De uitkomst laat zien dat de financiële impact vooralsnog beperkt is en extra lasten worden bekostigd vanuit extra bijdragen vanuit het Rijk. Vooralsnog ondervindt de gemeente, in financieel opzicht, geen grote hinder van de Corona-pandemie. Het college is zich wel bewust van de nog grotere noodzaak tot het voortdurend monitoren van de risico's, lasten en met name de realisatie van de doelstellingen.

Het college schat op basis van de uitgevoerde analyses het doorvoeren van een duurzame waardevermindering op de activa van de gemeente niet van toepassing. De in de jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op een positieve continuïteitsveronderstelling. Hoewel de toekomstige financiële impact van de uitbraak van Covid-19 ten tijde van het opmaken van deze jaarrekening niet duidelijk is, is het college van mening dat op basis van de thans beschikbare informatie, de inmiddels genomen maatregelen en de huidige liquiditeitspositie, dat de bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerde continuïteitsveronderstelling niet materieel wordt beïnvloed.

11.9. Begrotingsrechtmatigheid

De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op de artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet. Deze normen dient de gemeenteraad zelf nader in te vullen en te concretiseren. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat het College belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig meldt aan de gemeenteraad, zodat de gemeenteraad hierover tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan de gemeenteraad van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat het College inbreuk maakt op het budgetrecht van de gemeenteraad.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Een overschrijding van de begroting is altijd onrechtmatig, maar hoeft door de accountant niet in alle gevallen te worden meegewogen in zijn oordeel. Essentieel is dat de raad nadere regels kan stellen wanneer:

1. kostenoverschrijdingen die zijn gecompenseerd door direct gerelateerde baten;
 2. kostenoverschrijdingen passend binnen het beleid en
 3. kostenoverschrijdingen bij opneemeregelingen
- moeten meewegen bij het oordeel van de accountant. In die gevallen dat de gemeenteraad geen nader beleid stelt, geldt het uitgangspunt dat de accountant deze kostenoverschrijdingen niet betreft bij de beslissing of hij al dan niet een goedkeurend rechtmatigheidsoordeel kan afgeven.

Daarnaast moet de accountant deze kostenoverschrijdingen – waarvan het College in de jaarrekening moet aangeven dat de raad deze nog dient te autoriseren – in het verslag van bevindingen aan de orde stellen. Extra lasten die zijn gemaakt omdat extra opbrengsten daarvoor de ruimte bieden, terwijl deze extra lasten niet direct zijn gerelateerd aan de extra opbrengsten en waarbij de raad nog geen besluit heeft genomen over de aanwending van deze extra

opbrengsten, zijn onrechtmatig. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid kijkt de accountant naar de lastenoverschrijdingen per programma (indien van toepassing in relatie met de batenoverschrijding).

Op drie programma's is een begrotingsoverschrijding op de lasten geconstateerd, welke de rapportagetolerantie overschrijdt. Deze zijn in de tabel hierna opgenomen:

Lastenoverschrijding programma	Begrotingsafwijking	Onrechtmatig, telt niet mee in oordeel	Onrechtmatig telt wel mee in oordeel
Programma Zorgzame stad	€ 2.815.000	✓	
Programma Sociale stad	€ 168.000	✓	
Programma Groene stad	€ 391.000	✓	
Investeringskredieten	€ 187.000		€ 187.000

De overschrijdingen zijn goed herkenbaar in de jaarrekening opgenomen (vermeld in paragraaf 4.6 Begrotings-rechtmatigheid). De belangrijke overschrijdingen zijn hieronder toegelicht en zijn op basis van de uitgangspunten in de kadernota rechtmatigheid niet meegenomen in het eindoordeel inzake de rechtmatigheid.

Programma Zorgzame stad

De overschrijding op het programma Zorgzame stad wordt voornamelijk veroorzaakt door de Tozo gelden. Binnen dit programma heeft o.a. de doorbetaling van de TOZO-uitkering aan Werkzaam plaatsgevonden ter dekking van de door hen gemaakte kosten. Dit betreft een bedrag van € 3.127.000 en daarmee is de gehele overschrijding van dit programma verklaard. De overschrijding van de lasten wordt daarmee ruimschoots gecompenseerd door een overschrijding van de baten in positieve zin van de begroting. Derhalve telt deze overschrijding niet mee voor ons oordeel.

Programma Sociale stad

De overschrijding op het programma Sociale stad wordt door meerdere verschillen veroorzaakt, waaronder de bijdragen voor onderwijsachterstandenbeleid. Voor deze bijdrage waren in de begroting geen kosten en opbrengsten geraamd. De feitelijke afwikkeling is budgettair neutraal, maar de kosten (totaal € 805.000) zijn nu de veroorzaker van de overschrijding van de lasten in dit programma. De overschrijding van de lasten wordt ruimschoots gecompenseerd door een overschrijding van de baten in positieve zin van de begroting. Derhalve telt deze overschrijding niet mee voor ons oordeel.

Programma Groene stad

De overschrijding op het programma Groene stad wordt door meerdere verschillen veroorzaakt, waaronder riool. De riool activiteiten spelen zich af binnen een zogenaamd gesloten systeem, waarbij eventuele extra opbrengsten en minder kosten, aan de egalisatievoorziening worden toegevoegd. Voor 2020 is bijna € 208.000 aan de voorziening toegevoegd en in de begroting was slechts gerekend met een dotatie van € 28.000. Deze overschrijding telt niet mee voor ons oordeel.

Investeringskredieten

De overschrijding van de investeringskredieten voor een bedrag van € 187.000 bestaat uit diverse auto's wagenpark (€ 89.000), diverse audiovisuele middelen (€ 31.000), riolering (€ 29.000), groot materieel (€ 20.000) en een aantal kleine overschrijdingen (€ 18.000). Door de gemeenteraad is geen (tussentijdse) goedkeuring gegeven op deze overschrijdingen van de investeringskredieten, waardoor deze overschrijdingen (voor alsnog) wel meetellen in de oordeelsvorming voor de rechtmatigheid.

Conclusie: De begrotingsoverschrijdingen zijn getoetst aan de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Geen van de begrotingsoverschrijdingen tellen mee in ons rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening 2020. De overschrijding van investeringskredieten tellen wij mee bij de bepaling van de strekking van ons rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening 2020.

Wij geven het college en de gemeenteraad in overweging mee om de overschrijding van investeringskredieten middels een indenniteitsprocedure voorafgaand aan de vaststelling van de jaarrekening 2020 alsnog goed te (laten) keuren door de gemeenteraad. Indien de totstandkoming en toekomstige herstelmaatregelen ten aanzien van deze investeringskredieten expliciet worden goedgekeurd door de gemeenteraad voorafgaand aan de vaststelling van de jaarrekening, dan telt deze overschrijding namelijk niet mee voor ons rechtmatigheidsoordeel. Het voordeel hiervan is dat het bedrag aan gerapporteerde rechtmatigheidsfouten met € 187.000 afneemt.

11.10. Rechtmatigheidsverklaring college

Over de jaarrekening 2021 van gemeenten zal – zoals het er nu naar uitziet – door het College van Burgemeester en Wethouders een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening moeten worden opgenomen. Het huidige BBV, het BADO en overige notities worden hierop in de komende tijd aangepast. De accountant zal zijn/haar oordeel geven over de getrouwheid van de jaarrekening waar de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van uitmaakt. Er komt geen apart rechtmatigheidsoordeel meer in de controleverklaring. Voor nadere details verwijzen wij naar de BADO notitie Rechtmatigheidsverantwoording. De gemeente Culemborg en de bedrijfsvoeringsorganisatie zijn al bezig met aanpassingen van het interne controleplan en zoeken hierin actief en tijdig afstemming en samenwerking met ons.

12. VRAGEN VANUIT DE AUDIT COMMISSIE

Wij hebben voorafgaand aan de uitvoering van onze controlewerkzaamheden geen specifieke onderzoeksvragen ontvangen vanuit de audit commissie.

Bijlage A – Niet-gecorrigeerde controleverschillen

Aard van de fouten	Rechtmatigheid	Getrouwheid
Overschrijding investeringskredieten	€ 187.000	n.v.t.
Niet naleven van de Europese aanbestedingsrichtlijnen	€ 325.000	n.v.t.
Totaal fouten	€ 512.000	n.v.t.
Aard van de onzekerheden	Rechtmatigheid	Getrouwheid
Onzekerheden prestatielevering sociaal domein Jeugdwet en WMO	€ 890.000	€ 890.000
Onzekerheden in de bedrijfsvoering van de SVB inzake de PGB (Jeugd en WMO) voor de gemeente Culemborg	€ 479.000	€ 479.000
Totaal onzekerheden	€ 1.369.000	€ 1.369.000

Wij hebben van het College een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het College bevestigt dat geen sprake is van niet- gecorrigeerde fouten die, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening materieel (kunnen) zijn.

De totale omvang van de fouten is lager dan de tolerantie van 1% van de totale lasten (€ 826.050) en heeft derhalve geen gevolgen voor de strekking van onze goedkeurende controleverklaring. De totale omvang van de onzekerheden is lager dan de tolerantie van 3% van de totale lasten (€ 2.478.150) en heeft derhalve geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring.

Bijlage B – Onafhankelijkheidsbevestiging en overige dienstverlening

Bevestiging onafhankelijkheid In overeenstemming met de Nederlandse Corporate Governance Code dient de externe accountant mogelijke conflicten met betrekking tot zijn onafhankelijkheid, zowel in wezen als in schijn, onder de aandacht te brengen van het College en de gemeenteraad. Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeente in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast. Stelsel van waarborgen om onafhankelijke positie te waarborgen Astrium beschikt over een stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Het stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersings- maatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie: • Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt. • Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle gevolmachtigden en werknemers bij Astrium. • Procedures voor de organisatie van periodieke training inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften. • Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven. • De benoeming van professionals op seniorniveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking ervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen.	• Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreiging voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde onafhankelijkheidsevaluatie) wordt in het dossier opgenomen. • Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Astrium wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Indien de bestuursstructuur van de controlecliënt voorziet in een audit commissie of algemeen bestuur, overwegen wij ook een van deze beide instanties te raadplegen. De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst. Interne roulatie Een te grote mate van vertrouwelijkheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken. Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om de bedreiging weg te nemen. Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties met de gemeente Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Astrium, haar gevolmachtigden en haar medewerkers en de gemeente die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.
--	---

Bijlage C – Overzicht met de belangrijkste afkortingen

EMITA	Executive master of IT-auditing
RA	Registeraccountant
RE	Register EDP-auditor
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
VIC	Verbijzonderde Interne Controle
PGB	Persoonsgebonden budget
SVB	Sociale Verzekeringsbank
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
vGRP	Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
AO/IB	Administratieve organisatie en interne beheersing
VPB	Vennootschapsbelasting
WNT	Wet Normering Topinkomens
SiSa	Single information Single Audit
BW	Burgerlijk Wetboek